

ZE SYSLÍ NORY

srpen 2015

Občasník pro uživatele a příznivce programů firmy CSH

Úvod

Letošní velká úprava v našich účetních programech je zcela změněná práce s formuláři jako jsou rozvaha, výsledovka, daňové přiznání apod. V tomto čísle našeho občasníku bychom chtěli vysvětlit důvody, proč jsme k tomuto kroku přistoupili a jaké výhody má naše nové řešení.

Jak to bylo na začátku

Původní myšlenka jak přistoupit k tvorbě formulářů se zrodila již opravdu dávno, ještě za blahé paměti MS DOSu. Bylo to, když jsme poprvé viděli, jak vypadá rozvaha a výkaz zisků a ztrát. No přece to je krásná tabulka! A jak řešit tabulku? No přece tabulkovým kalkulátorem. Tehdy jsme se inspirovali programem Lotus 1-2-3 (schválně, kdo si na něj ještě pamatuje). A tak vznikl první program Tabulka. Později jsme se inspirovali ještě Excelem (toho už asi znají všichni) a vznikla Tabulka pro Windows.

Vše vypadalo velmi krásně a jednoduše. V Tabulce se nakreslí formulář, do buněk se napíše vzorec pro výpočty i pro získávání hodnot z databáze, Tabulka to všechno spočítá a vytiskne. A pokud se uživateli něco nelíbí, snadno si přepíše vzorec a vše si upraví podle svého. Bylo to takové čtyři v jednom - návrh formuláře, zadávání hodnot, výpočty a tisk. A k tomu všemu stačil jediný nástroj - Tabulka, vše ostatní je už věcí definičních souborů. A uživatel si navíc může dělat sám svoje další definice pro Tabulku. Geniální myšlenka, že?

Nastaly však problémy

Jenže jak to bývá, i geniální myšlenky mají své trhliny. Jednou z nich bylo to, že pokud si má uživatel sám měnit definici, musí se naučit pracovat s Tabulkou a naučit se jaké funkce má používat. Bylo to sice velmi obdobné Excelu, ale stejně bylo třeba něco nastudovat.

Další trhlina byla v tom, že občas bylo třeba zapsat konkrétní hodnotu tam, kde byl již nějaký vzorec. Ten se hodnotou přepsal a nyní si uživatel musel uvědomit, že nesmí stisknout tlačítko na uložení. Protože pokud by tak učinil, v buňce Tabulky by zůstala zapsaná hodnota jako konstanta a vzorec by nenávratně zmizel. Jenže co měl dělat uživatel, který chtěl na formuláři pracovat i druhý den a chtěl si jen uložit mezivýsledek své práce?

Posledním hřebíčkem do pomyslné rakvičky byla praktická nemožnost upravovat "na dálku" definici pro Tabulku. Například když bylo nutné přidat nebo ubrat řádek v rozvaze nebo třeba jen změnit text v některé buňce. Museli jsme totiž počítat s tím, že si uživatelé definici upravují - tady jsme opět doplatili na svoji "genialitu", když jsme hlásali, že vlastnost uživatelské modifikovatelnosti je něco, co jiné programy nemají. Kdybychom poslali zcela novou definici např. rozvahy, uživatel by přišel o své individuální změny. Tudy tedy cesta nevedla. A pokus upravit definici "na dálku" fungoval jen tehdy, pokud uživatel nepřidal ani neubral nějaký řádek nebo sloupec ve standardní definici. Pokud se tak stalo, úprava definice "na dálku" se nepovedla.

Takže řešení čtyři v jednom se neosvědčilo. Proto jsme se rozhodli k revolučnímu kroku - napsat formuláře znovu a jinak, ale hlavně tak, aby byly výše zmíněné problémy odstraněny.

Nové formuláře

Opouštíme tedy se slzou v oku Tabulku a vrháme se do vymýšlení nové koncepce formulářů. Hlavní úkol je rozdělit čtyři v jednom na čtyři samostatné úlohy. A pokusíme se přímo do formulářů integrovat ukládání rozpracované práce, možnost výpočtů nad více formuláři a přímé odesílání XML souborů. Budeme s tím mít sice víc práce, ale odstaníme jeden velký problém. Povede se to?

Takže vzniká část, která komunikuje s uživatelem (to je ta, kterou vidíte na obrazovce), skrytá část s výpočty, ke které uživatel nemůže, část, kde je navržena tisková forma formuláře a vlastní tisk. Nyní můžeme každou část upravovat samostatně. Uživatel sice přišel o možnost jakkoliv zasahovat do podoby formuláře, nemůže si sám měnit vzorec pro výpočet, ale protože se jedná o oficiální formuláře, předpokládáme, že to nebude nutné. V rozvaze a výkazu zisků a ztráty však uživateli necháváme možnost, aby si mohl sám definovat kam který účet půjde.

A hned se ukazují první výhody tohoto řešení. Když se spustí formulář, je možné si ho nechat vyplnit pomocí dat z databáze a výpočtová část dopočítá mnoho dalších buněk. Pak je možné vypočítané hodnoty přepisovat, aniž by se smazaly vzorce. Svoji práci můžeme kdykoliv uložit a pokračovat na ni třeba zítra. A když se nám to přestane líbit, můžeme nechat načíst údaje z databáze znovu a tím se přepíše ruční změny.

Zadávací formulář můžeme optimalizovat na obrazovku, nemusíme se vázat tím, jak to bude nakonec vypadat při tisku. Můžeme použít speciální zadávací políčka (např. pro zadávání datumu), můžeme vybírat z oficiálních číselníků (například z číselníku států, finančních úřadů apod.) Můžeme formulář strukturovaně rozdělit, udělat do něj odkazovací tlačítka (pokud se jedno políčko vyplňuje podle nějakých údajů z jiné části formuláře - typické je to u daňových přiznání). Jednoduše můžeme udělat přepínací zobrazení na tisíce či setiny. Můžeme udělat kontroly zadaných hodnot. Můžeme udělat výpočet nad několika formuláři - například můžeme automaticky srovnat hospodářský výsledek na rozvaze a výkazu zisku a ztráty pro zobrazení na tisíce. Tím vším uživateli zpříjemníme a snad i zrychlíme zadávání.

Protože je tisk zcela oddělen od zadávání, můžeme jej navrhnout tak, aby se co nejvíce blížil originálu. A pokud se změní pouze formát tisku, změníme jen tiskový modul a výpočty zůstanou stejné.

A protože si nyní uživatel nemůže sám měnit formát formuláře (přidávat řádky či sloupce), můžeme měnit jeho strukturu v jednotlivých upgradech programu. Většina uživatelů stejně chtěla, abychom tyto úpravy dělali my. A co uživatel, který si sám upravoval některé formuláře? Ten se také nemusí bát - sice Tabulka již nebude v závěrkových tiscích, ale stále bude součástí instalace programů. A bude spustitelná tlačítkem na liště hlavního okna programu. Ovšem už nebudeme upravovat definiční soubory pro Tabulku. Kdo ji bude dál používat, tak na jeho vlastní zodpovědnost.

Formuláře v jednotlivých programech

Sysel CS.

Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty pro podnikatele
Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty pro VPP a SVJ
Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty pro příspěvkové organizace

Pro tyto formuláře můžete definovat v osnově do kterého řádku a sloupce výkazu účet půjde. Pokud jdou do políčka formuláře všechny analytické účty určitého syntetického účtu, stačí definici udělat jen u syntetického účtu (u analytických se definice naopak udělat nesmí). Pokud je však potřeba rozdělit účet podle analytiky do několika políček, provede se definice u analytických účtů (v tomto případě se nemá nic definovat u účtu syntetického)..Má-li se dát do jednoho políčka součet zůstatků více účtů, defrinuje se stejný řádek a sloupec u těchto účtů.

Pro přílohy pro příspěvkové organizace můžete s výhodou použít uložení do vzoru. Údaje v příloze se často opakují, proto si je vyplňte a uložte jako vzor. Při příštím generování přílohy si načtete vzor, po jeho načtení se program zeptá, zda má doplnit pole, která se počítají z databáze.

Daňové přiznání právnických osob

Daňové přiznání fyzických osob

Zde můžete vytvořit kompletní daňové přiznání včetně všech příloh a můžete si jej i uložit ve formátu XML, který je možné odeslat finančnímu úřadu kupříkladu DS komunikátorem.

Sysel PX.

Rozvaha a Výkaz zisku a ztráty pro podnikatele

Daňové přiznání právnických osob

Daňové přiznání fyzických osob

Zde platí vše, co již bylo uvedeno pro Sysla CS.

Syslíček.

Daňové přiznání fyzických osob

Přehled OSVČ pro ZP

Přehled OSVČ pro ČSSZ

Daňové přiznání funguje na stejném principu jako v Syslovi.

Přehled OSVČ pro ZP se při tisku vyplní do speciálního PDF formuláře, který je dodáván jednotlivými pojišťovnami a které se nakopírují na počítač při instalaci. Tento PDF dokument pak můžete odeslat na příslušnou zdravotní pojišťovnu (třeba opět DS komunikátorem). Součástí instalace jsou PDF formuláře všech současně existujících pojišťoven.

Přehled OSVČ pro ČSSZ byl pouze překlopen se stávajícího provedení do nových formulářů. Zde je podobně jako u daňového přiznání možné vytvořit přehled a vygenerovaný XML soubor odeslat na ČSSZ (DS komunikátorem).

Co dál?

Co dál ve formulářích? Bohužel zatím nemáme žádnou zpětnou vazbu od vás, uživatelů, jak se vám nové formuláře líbí a co byste v nich chtěli vylepšit. Systém je navržen tak, aby bylo možné do něj přidávat další formuláře. Velkou výhodou je možnost přímého odeslání XML souboru DS komunikátorem příslušné instituci. V DS komunikátoru navíc zůstane dokument archivován a opatřen všemi potřebnými certifikáty, že byl skutečně odeslán a že ho příjemce dostal. Budeme proto moc rádi za vaše návrhy co ve formulářích dále vylepšit.

ZE SYSLÍ NORY

Zpravodaj firmy CSH spol. s r.o.
Wuchterlova 5, 160 00 Praha 6,
Nedbalova 14, 701 00 Ostrava
Tel.: 226 218 080-5, 597 578 698

e-mail: info@csh.cz,
WWW: <http://www.csh.cz>
NEPRODEJNÉ